

maale Kvadratinholdet, anføre Afsummen og saa overlade vedkommende Oppehørslokkatorer at udregne Størrelsen af Afgiften. — § 8 faaar der, at Fritagelsen skal indtræde strax, og i § 11, at Friheden indtræder den 1ste April 1873 med Hensyn til den den 1ste Oktober 1873 forfaldne Afgift. Det forekommer mig her, at Tallet 5 i 2det Stykke af § 8 maa gaa ud, der nemlig, hvor der tales om, at Fritagelsen skal træde i Kraft strax for alle de Bygninger, som opnaa Fritagelse i Henhold til §§ 2, 4, 5 og 7; thi i § 5 siges, at der først skal gjøres Indberetninger den 1ste Januar 1874, og saa kan Fritagelsen altsaa ikke indtræde den 1ste Oktober 1873. Der er en Noverensstemmelse her, som jo for Dvrigt ganske simpelt kan hæves ved, at Tallet 5 gaar ud i § 8. — § 10 synes jeg uregtelig, som ogsaa den ærede Minister bemærkede, allerhøjest maatte gaa ud. Jeg kan ikke indse, at man kan træffe en saadan Bestemmelse som den, der her findes, uden at man træder Kommunalbestyrelsens Selvførelse meget nær; det vil vistnok saare sjældent være Tilfældet, at der vil være nogen Anledning til Anvendelsen af denne Bestemmelse, i det Mindste hvad de mindre Kjøbstæder angaar; men selv om det endog hyppigt skulde indtræffe, vil jeg dog finde det meget betænkeligt, om Byraadene ikke skulde have den afgjørende Stemme med Hensyn til, hvem der skal svare Afgifter i Byerne. Jeg tror, som sagt, at det Heldigste vilde være, om Paragrafen helt gik ud, men skulde den blive staaende, maa der rigtig nok optages indskrænkende Bestemmelser i den, som maatte kunde forløse med dens Indhold.

Finansministeren: Da jeg vel ikke tør gjøre Regning paa, at alle Thingets ærede Medlemmer have havt Leilighed til at læse Forhændlungerne i det andet Thing igjennem, vil jeg sige, at de fleste, ja jeg tør sige alle de Bemærkninger, som det ærede Medlem gjorde med Hensyn til de to sidste nye Paragrafer, har jeg dels udtrykkelig fremsat i Thinget, dels udenfor samme gjort vedkommende Forslagsstillere opmærksomme paa; men jeg har tillige i Thinget erklæret, da man ved anden Behandling, uagtet jeg fraraadede det, vedtog Affattelsen af den nye § 10, saaledes som den forelaa, at jeg forudsatte, at der under alle Omstændigheder vilde blive Spørgsmaal om Forandring af Lovforslaget i dette Thing, hvis jeg da ikke havde misforstaaet den Opfattelse, som forrige Aar gjorde sig gjældende her. Jeg ønskede naturligvis ikke med saa Dages Mellemrum at bringe det samme Spørgsmaal frem igjen, og stillede derfor intet Endringsforslag ved de andre Punkter, medens jeg — som sagt — havde gjort de ærede Forslagsstillere opmærksomme paa den Maade, hvorpaa de kunde fjerne de flere Misligheder, som det ærede Medlem med fuldkommen Føie har fremhævet f. Ex. med Hensyn til Tidsbestemmelser, Branddirektører osv.

Madvig: Det Synspunkt, under hvilket dette Lovforslag især tiltrækker sig min Opmærksomhed, er det, hvorunder det maa betragtes, naar man sætter Blikket paa Kjøbenhavn og de store Kjøbstæder, hvor der navnlig gives saadanne Eiendomme, der udstyffes og udleies til smaa Familier af Fattigfolk. Det er ogsaa fra dette Synspunkt, at Lovforslaget fra Først af har taget sin Udgang, og naar jeg da betragter Lovforslaget fra den Side, er det mig — kan jeg sige — et bedrøveligt Lovforslag, et sørgeligt Lovforslag. I een Henseende er det sørgeligt, fordi det henleder Blikket paa en stor Nød og en Nød, der er dybt sammenvoret med en hel Række andre Misforhold i vore sociale Samfundsforhold, og som kommer igjen i alle Livsforhold, hvor der skal erhverves Noget af den Fattige, kjøbes Noget eller leies Noget. Nøden er den, at den Fattige altid maa betale Mere end den Rige, ikke blot mere end den rige Mand, men ogsaa end dem, der have et tarveligt, men dog nogenlunde tilstrækkeligt Udkomme. Dette gjælder ikke blot ved Boligerne, men ved de allerimpleste Fødemidler; den Fattige faar slettere Fødemidler til dyrere Pris end vi Andre. Det er den ene bedrøvelige Side, men den anden ligger i de Hjælpsmidler, man byder; thi de forekomme mig saa ofte — og det er tungt at sige det — at gaa ud paa at give Sten istedetfor Brød. Det tror jeg, at man i høi Grad, naar man tænker paa Forholdene i Kjøbenhavn og andre store Stæder, gjør ved dette Lovforslag! Dertil kommer en slem Ting, at, naar man ikke vil være med til at give Sten istedetfor Brød, bliver man anset for ikke gjerne at ville give, og de, der give disse Sten, blive ansete for de Hjælpsomme. Og ikke blot give de Intet, men de give ofte noget Skadeligt; thi paa disse Sten forsluger man sig. Deri ligger nu netop det Gale ved denne Lov. Vi ville — og Gud veed, at jeg vil det ogsaa — at de Fattige skulle kunne bo billigere, end de bo. Naar man nu imidlertid fjender Husleieforholdene navnlig her i Kjøbenhavn, falder det strax i Øinene, at det er en overordentlig ringe Del af Husleien, der for de fattige Folk fremkommer af Bygningsafgiften. Det er altsaa i ethvert Fald en grumme liden Gave, men Hovedsagen er jo, at man giver ikke dem Gaven, der skulde have den, nemlig de Fattige, men man giver Huseierne den. Vi sige: Smaaaleligheder skulle ikke være belastede med denne Afgift, thi vi ønskede, at de skulle kunne leies billigere ud; men vi kunne ikke sǔie det til, som er nødvendigt; vi maa finde os i at se paa, at disse Leiligheder fremdeles udbringes til saa høit et Beløb af Cieren, som han under Konkurrenceforholdene kan, og som han efter sin Stemning og sin Karakter vil; deri kunne vi ikke gjøre det Mindste til eller fra. Naar en Leilighed nu udleies til 50 Rd. om Aarsaaret, og naar vi da gjøre det muligt at udleie den for 48 Rd., saa er det ikke Meget, skjøndt det dog altid er Noget;